

Asia: VN/12531/2021

LAUSUNTOPYYNTÖ VAMMAISPALVELULAINSÄÄDÄNNÖN UUDISTUKSESTA

Lausunnonantajan tausta

1. Vastajan taustaorganisaatio

Vammaisjärjestö

Yleistä hallituksen esitysluonnoksesta

2. Ovatko esitysluonnoksen pykälät selkeitä?

Eivät pääosin

Perustele tarvittaessa kantasi

Pykälät on paikoitellen muotoiltu epätarkasti, perusteluissa on ristiriitaisuuksia ja esim. konditionaalin käyttö subjektiivisista oikeuksista puhuttaessa tekee laista vaikeaselkoisen, mikä luo epävarmuuden tilan sekä toimeenpanevalle viranomaiselle että lain soveltamisalan piiriin kuuluville henkilöille.

Tuemme Invalidiliiton lausuntoa.

3. Tukevatko pykälien perustelut hyvin lain soveltajaa?

Eivät

Perustele tarvittaessa kantasi

Perustelujen epätarkat sanamuodot jopa subjektiivisten oikeuksien kohdalla luovat lakiin epämääräisyyttä, joka vaikeuttaa sen tulkintaa. Subjektiivisista oikeuksista ei pidä puhua ”voi”-muodossa, vaan ”on järjestettävä” -muodossa.

Perusteluissa käytetään sanoja ”riittävä” ja ”välttämätön”. Kuka määrittelee, mikä on riittävä tai välttämätön ja kenen kannalta niitä tulkitaan? Asiakkaan vai viranomaisten? Tulkinta on aina tehtävä vammaisen henkilön näkökulmasta. Sanat riittävä ja välttämätön jää tässä luonnoksessa lain soveltajan päätettäväksi.

Tuemme Invalidiliiton lausuntoa.

4. Vahvistaako esitys vammaisten henkilöiden yhdenvertaisuutta?

Kyllä pääosin

Perustele tarvittaessa kantasi

Lakiin tulee kirjata vammaisten henkilöiden yhdenvertaisuus muun väestön kanssa (positiivinen erityiskohtelu). Perusoikeuksia turvaavat palvelut on säädettävä yksiselitteisinä subjektiivisina oikeuksina. Taloudelliset suhdannevaihtelut tai yhteiskunnalliset muutokset eivät saa vaikuttaa kielteisesti näiden palvelujen toteutumisen. Lain tulee perustua YK:n vammaisyleissopimukseen, jonka tulee selkeämmin ohjata lain sisältöä ja sen toteuttamisvaihtoehtoja. Suomen ratifioima, lain tasoinen YK:n vammaisyleissopimuksen on oltava lähtökohtana vammaispalvelulaissa.

Myös vammaisten henkilöiden keskinäinen tosisiallinen yhdenvertaisuus tulee ottaa huomioon riittävän selkeästi huomioiden erilaisissa olosuhteissa elävien vammaisten yksilölliset tarpeet.

5. Lisääkö esitys vammaisten henkilöiden osallisuutta yhteiskunnassa?

Kyllä pääosin

Perustele tarvittaessa kantasi

Laki antaa osallisuuteen hyvät mahdollisuudet, mutta toteutuuko se käytännössä? Lain toimeenpanoon tulee ohjata riittävät resurssit. Subjektiiviset oikeudet selkeästi kirjattuna turvaavat osallisuuden taloudellisista ja yhteiskunnallisista vaihteluista huolimatta. Oikeudet tulee kirjata nykyistä selkeämmin.

6. Parantaako esitys vammaisen henkilön mahdollisuuksia saada yksilöllisen tarpeensa mukaisia palveluita vamman tai sairauden laadusta riippumatta?

Ei pääosin

Perustele tarvittaessa kantasi

Erilaisten oikeuksien tuottamistapojen toteutuminen on esityksessä liudennettu luovuttamalla toimeenpaneevalle viranomaiselle laaja harkintavalta palvelujen toteuttamiseen ja tasoon. Jos vammaispalvelut toimivat riittämättömin resurssein, se herkästi korreloi saatavien palvelujen tasoon, jolloin yksilöllinen tarve muuttuu massapalveluksi.

7. Mitä haluaisit ehdottomasti säilyttää esityksessä ja miksi (asiakokonaisuus, pykälä, kohta perusteluissa tms.)? Mainitse avovastauksessa (lyhyesti) enintään kolme asiaa.

-

1.

Kaksi ensimmäistä pykälää; lain tarkoitus ja lain soveltamisala ja suhde muuhun lainsäädäntöön. Lain tulee säilyä erityislakina.

2.

3.

Subjektiiviset oikeudet ja niiden selkeä määrittely.

Subjektiiviset oikeudet tulee näkyä selvästi laissa. Valituslupamenettelyyn liittyen subjektiivisissa oikeuksissa on perusteltua saada yhdenmukaista oikeuskäytäntöä toimeenpanon tueksi.

ValitusLUPAmenettely pitää poistaa subjektiivisten oikeuksien kohdalla.

8. Mitä haluaisit ehdottomasti poistaa tai muuttaa esityksessä ja miksi (asiakokonaisuus, pykälä, kohta perusteluissa tms.)? Mainitse avovastauksessa (lyhyesti) enintään kolme asiaa.

-

1.

Lain sanamuotoja ja määrittelyjä on selvennettävä

Perustelujen ongelmana on, että niiden kautta pyritään luomaan oikeustilaa, joka vaatisi lakiperustaista säätämistä. Perusteluissa vallitsee pitkälti kirjoittamistapa, jossa oikeus, josta pykälätasolla on esitetty säädettäväksi subjektiivista oikeutta, on perusteluissa kuitenkin kirjattu imperatiivin sijaan konditionaaliin ("hyvinvointialue voi korvata/järjestää/tuottaa" jne). Tämä luo toimeenpanevalle viranomaiselle ristiriitaista käsitystä siitä, mikä on palveluun tai tukeen liittyvä oikeudellinen aste (subjektiivinen oikeus vai määrärahasidonnainen). Esitystä tulee korjata ja täsmentää tältä osin. Selkeät ja riittävän yksilölliset palvelut lainsäädännössä tukevat eri tavoin vammaisten ihmisten yhdenvertaisuutta ja oikeutta turvallisiin itsenäistä elämää tukeviin palveluihin.

6§ Avun ja tuen tarpeisiin vastaavat palvelut on tarkennettava: Pykälään tulee kirjata selkeästi: Hyvinvointialueen on järjestettävä erityisen järjestämisvelvollisuuden piiriin kuuluvat, määrärahoista riippumattomat palvelut eli subjektiiviset oikeudet. Näitä ovat: Tähän on laitettava luettelon muotoon listaus subjektiivisista oikeuksista.

Samaan pykälään on kirjattu "hyvinvointialue voi järjestää muita lain tarkoituksen toteuttamiseksi tarvittavia palveluita ja tukitoimia." Myöhemmissä pykälissä käytetyt termit ovat ristiriidassa ja jää epäselväksi onko järjestettävä vai onko kyseessä palvelu tai tukipalvelu, jonka hyvinvointialue voi järjestää.

2.

11§ Henkilökohtaisen avun työnantajamalli

Pidämme tärkeänä sitä, että työnantajana toimivalla henkilöllä on voimavaroja toimia työnantajana. Työnantajana toimimisen edellytyksenä tulee olla, että vammaisella henkilöllä on voimavaroja määritellä avun sisältö ja toteuttamistapa ja että hän on työnantajuuden nimenomaisesti hyväksynyt.

10§:n nimi muotoon ”Hyvinvointialueen tuottama henkilökohtainen apu”. Henkilökohtainen apu voitaisiin tämän pykälän nojalla tuottaa joko omana tuotantona tai palvelusetelimallilla. Hyvinvointialueen tuottaman henkilökohtaisen avun edellytys olisi, että vammaisen henkilö kykenee itsenäisesti tai tuettuna ilmaisemaan tahtonsa avun sisällöstä.

Esitämme seuraavaa lisäystä: Tämän pykälän mukainen henkilökohtainen apu voidaan toteuttaa:

a) henkilökohtaisen avustajan avulla, jolloin vammaisella henkilöllä on oltava voimavaroja määritellä avun sisältö, aika, milloin apua tarvitaan ja toteuttamistapa. Tällöin vammaisen itse on vastuussa ratkaisuista, joita hän haluaa apua käyttäessään.

b) hoiva-avustajan avulla, jolloin vammaisen henkilö kykenee itsenäisesti tai tuettuna ilmaisemaan tahtonsa avun sisällöstä, mutta avun antajan vastuulla on avun ajan ja toteuttamistavan valinta sekä vammaisen henkilön turvallisuuden ja tehtävän tarkoituksenmukaisuuden varmistaminen avun saannin aikana.

Erityinen osallisuuden tuki ja sen toteuttaminen tarvitsevat omat erilliset lakipykälät, jotka jo ovat lakiehdotuksessa.

Tuemme Invalidiliiton ratkaisuehdotusta, jonka mukaisesti 11 §:n Henkilökohtaisen avun työnantajamalli tulee selkeyttää ja direktio-oikeus säilyttää.

3.

Lain siirtymäsäännökset

Siirtymäsäännöksen kohdalla esitykseen tulee kirjata nykyistä vahvemmin, että kaikissa tilanteissa, jotka liittyvät mahdollisiin järjestämis- ja tuottamistavan muutoksiin palveluntarpeiden uudelleenarvioinnissa, palvelusuunnitelmien ja päätösten päivittämisessä, tulee edellyttää, että perusteena on asiakkaan olosuhteissa tapahtuneet muutokset ja että menettely on asiakkaan edun mukainen. Olemassaolevat palvelut pitää säilyttää, jos ne ovat vammaisen henkilön edun mukaisia.

9. Ottaako esitys riittävästi huomioon vammaisten lasten tarpeet?

Ei kantaa

Perustele tarvittaessa kantasi

-

10. Voidaanko esityksen mukaisilla palveluilla vastata kattavasti hengityshalvauspotilaiden palvelutarpeisiin?

Ei kantaa

Perustele tarvittaessa kantasi

-

Soveltamisala

11. Onko lain soveltamisala tarkoituksenmukainen?

Kyllä

Perustele tarvittaessa kantasi

Kokonaisuus on hyvä. Erityslain luonne tulee hyvin esille.

Palvelut

12. Ottavatko valmennusta, henkilökohtaista apua ja erityistä tukea koskevat säännökset kokonaisuutena arvioiden riittävästi huomioon eri tavoin vammaisten henkilöiden tarpeet?

Ei

Perustele tarvittaessa kantasi

Henkilökohtaiseen apuun esitetty 9 §:n 3 mom. edellytys tahdon ilmaisusta madaltaa nykyistä henkilökohtaisen avun myöntämisen edellytystä merkittävästi. Sanamuotoon ei sisälly vammaiselle henkilölle kuuluvaa määräysvaltaa. Pykälää 9-11 tulee selkeyttää (ks. Invalidiliiton ratkaisuehdotus).

Lisäksi rajaa henkilökohtaisen avun ja tuetun päätöksenteon välillä on muutettava niin, että erityisen tuen saamisedellytystä alennetaan. On varmistettava, että kaikki tällaista tukea tarvitsevat sitä myös saavat.

13. Onko valmennusta koskevien pykälien (7-8 §) sisältö tarkoituksenmukainen?

Kyllä pääosin

Perustele tarvittaessa kantasi

-

14. Esityksessä ns. kuntouttavan varhaiskasvatuksen järjestäminen vammaispalvelulain mukaisena valmennuksena edellyttää palvelun maksuttomuudesta säätämistä varhaiskasvatuksen asiakasmaksulaissa ja kuntien menettämän asiakasmaksutulon korvaamista kunnille vuosittain osana tähän esitykseen käytettävissä olevaa valtionosuutta.

Onko varhaiskasvatuksen järjestäminen vammaispalveluna tarkoituksenmukaista?

Kyllä

Perustele tarvittaessa kantasi

-

15. Onko henkilökohtaista apua koskevien pykälien (9-11 §) sisältö tarkoituksenmukainen?

Ei

Perustele tarvittaessa kantasi

Invalidiliitto on tehnyt oman ratkaisuehdotuksen henkilökohtaisen avun kehittämiseksi. Ehdotus turvaa paremmin sekä niiden vammaisten oikeustilaa, jotka eivät kykene määrittelemään avun sisältöä ja toteutustapaa, että niiden, jotka kykenevät johtamaan ja ohjaamaan toisen henkilön antamaa apua.

Tuemme vahvasti Invalidiliiton esitystä, joka perustuu YK:n vammaisyleissopimukseen, mutta ehdotamme lisäksi seuraavia vaihtoehtoja toteutukseen:

Henkilökohtainen apu voidaan toteuttaa:

a) henkilökohtaisen avustajan avulla, jolloin vammaisella henkilöllä on oltava voimavaroja määritellä avun sisältö, aika, milloin apua tarvitaan ja toteuttamistapa. Tällöin vammaisen itse on vastuussa ratkaisuista, joita hän haluaa apua käyttäessään.

b) hoiva-avustajan avulla, jolloin vammaisen henkilö kykenee itsenäisesti tai tuettuna ilmaisemaan tahtonsa avun sisällöstä, mutta avun antajan vastuulla on avun ajan ja toteuttamistavan valinta sekä vammaisen henkilön turvallisuuden ja tehtävän tarkoituksenmukaisuuden varmistaminen avun saannin aikana.

Erityinen osallisuuden tuki ja sen toteuttaminen tarvitsevat omat erilliset lakipykälät, jotka jo ovat lakiehdotuksessa.

16. Onko erityistä tukea koskevien pykälien (12-13 §) sisältö tarkoituksenmukainen?

Ei pääosin

Perustele tarvittaessa kantasi

On tarkoituksenmukaista, että erityistä tukea koskevat pykälät ovat erillisinä pykälinä.

Erityisen tuen palvelu on tervetullut esitys, mutta sen saamisedellytyksiä tulee madaltaa. Jotta vammaisten henkilöiden keskinäinen yhdenvertaisuus toteutuu paremmin, tulee erityisen tuen palvelun olla kaikkien niiden henkilöiden saatavilla, jotka eivät kykene käyttämään henkilökohtaisen avun palvelua.

17. Onko erityisestä osallisuuden tuesta tarpeellista säätää palveluna (12 § 2 mom. 1 kohta)?

Kyllä

Perustele tarvittaessa kantasi

Kehitysvammaisten erityishuollon ja vammaispalvelulain yhdistyessä on tärkeää säätää erityisen osallisuuden tuesta. Sen saamisedellytystä tulee kuitenkin madaltaa, jotta sillä voidaan korvata henkilökohtaista apua silloin, kun henkilökohtainen apu ei ole tarkoituksenmukainen. Vaihtoehtoisesti se tulee korvata ehdottamallamme henkilökohtaisen avun mallilla b, kts kohta 15. Näin vältetään myös mahdollisilta tukien väliin putoamisilta.

Laajennettu erityinen tuki takaa vammaisten henkilöiden keskinäisen yhdenvertaisuuden mahdollistamalla erityistä tukea tarvitsevien vammaisten henkilöiden osallisuuden, vuorovaikutuksen ja omien valintojen tekemisen.

18. Onko tuetusta päätöksenteosta tarpeellista säätää palveluna (12 § 2 mom. 2 kohta)?

Kyllä

Perustele tarvittaessa kantasi

Tuettu päätöksenteko on tärkeä tukimuoto, mutta pykälän sisältö vaatii tarkentamista mm ammatillisen tukihenkilön oikeusasemasta ja nimittämisestä YK:n vammaisten henkilöiden oikeuksien komitean yleiskommentin numero 1 mukaisesti. Viittaamme Invalidiliiton lausuntoon.

19. Onko vaativasta moniammatillisesta tuesta tarpeellista säätää palveluna (12 § 2 mom. 3 kohta)?

Kyllä

Perustele tarvittaessa kantasi

-

20. Onko asumisen tuen pykäläkokonaisuus (14-17 §) tarpeenmukainen?

Kyllä

Perustele tarvittaessa kantasi

Tuemme Invalidiliiton lausuntoa.

Saunan ja parvekkeen muutostöihin esteettömiksi tulee saada taloudellista tukea subjektiivisena oikeutena. Tämän pitää käydä ilmi lain perusteluista.

21. Onko säännös vammaisten lapsen asumisesta kodin ulkopuolella tarkoituksenmukainen?

Ei pääosin

Perustele tarvittaessa kantasi

Laissa ei ole huomioitu tilannetta, jossa vammattomalla lapsella on vammainen vanhempi/vanhemmat ja he tarvitsevat apua lapsenhoitoon ja / tai lapsi tarvitsee tukea / apua, jota vanhemmat eivät pysty antamaan. Näissä tilanteissa lapsi ei välttämättä eikä usein ole lastensuojelun toimenpiteiden tarpeessa vaan tarvitsee apua / tukea arkeen.

Säännöksessä kirjoitetaan, että hyvinvointialue voi tukea lapsen vuoroviikkoasumiseen liittyviä kustannuksia, esimerkiksi myöntää kuljetuspalvelua molempiin koteihin. Tässä kohtaa pitäisi voisanan tilalle kirjata: "täytyy tukea".

22. Onko lyhytaikaista huolenpitoa koskeva pykälä (18 §) sisällöltään tarkoituksenmukainen?

Kyllä

Perustele tarvittaessa kantasi

Tuemme Invalidiliiton perustelua.

23. Onko päivätoiminnasta (19 §) tarkoituksenmukaista säätää vammaispalvelulaissa?

Kyllä

Perustele tarvittaessa kantasi

Päivätoiminnassa on huomioitava 20§:ssä säädetty henkilön yksilökohtaiset tarpeet ja toiveet sekä mahdollisuus osallisuuteen muiden ihmisten kanssa yhteiskunnassa. Myös työiän jälkeen tulee olla tarjolla osallistavaa päivätoimintaa. Vanhuspalvelulain mukainen toiminta ei usein sovellu vammaisille henkilöille.

24. Onko tarkoituksenmukaista, että työtoiminnasta ja työllistymistä tukevasta toiminnasta ei säädetä vammaispalvelulaissa, jos niistä säädetään sosiaalihuolto- tai muussa laissa?

Kyllä

Perustele tarvittaessa kantasi

On tarkoituksenmukaista, että työtoiminta on niiden lakien piirissä, jotka koskevat muitakin työllisyystoimia.

25. Onko liikkumisen tuen toteuttamistapoja tarpeellista monipuolistaa 22 §:ssä ehdotetulla tavalla?

Kyllä

Perustele tarvittaessa kantasi

Perusteluissa tulee painottaa yksilöllisten liikkumistarpeiden ja asiakkaan näkemyksen huomioimista toteuttamistavan tai -tapojen osalta.

Pelkästään auton tarjoaminen käyttöön tai autonhankintaan annettava taloudellinen tuki ei riitä, jos autossa ei ole tarpeellisia apuvälineitä tai -laitteita. Myös ne pitää mainita laissa tässä kohdassa.

26. Mikä on näkemyksenne liikkumisen tuen määrää (23 §) ja laajuutta (24 §) koskevista säännöksistä?

Tarvittava kuljetuspalvelujen määrä pitää ratkaista yhdessä asiakkaan kanssa. ”Vähintään 18 krt, ellei tätä pienempi määrä riitä.” Tuo ”ellei tätä pienempi määrä riitä” tulee poistaa tarpeettomana (minimistä ei pidä tulla maksimi).

Helsingissä pelkästään oman auton käyttö ei useinkaan ole vammaiselle henkilölle tarkoituksenmukaista, varsinkaan talvella, jolloin pysäköinti ja kulkeminen ulkona ylipäänsä on usein mahdotonta. Oma auto käyttävälle pitää olla saatavilla muitakin tapoja liikkua.

Tämä kohta tulee sisällyttää itse lakiin:

Toiminnallisen lähikunnan on oltava periaatteessa koko hyvinvointialue. Lähikunnan määrittelyyn vaikuttavat käytännössä, kuinka ihmiset yleensä alueella liikkuvat ja missä he asioivat sekä se, mistä

erilaisia palveluja on saatavissa. Sen lisäksi toiminnallisen lähikunnan määrittely perustuu vammaisen henkilön omaan elämään perustuviin tekijöihin, kuten yhteiskunnallinen osallistuminen, tarve käydä mökillä, harrastaa tai pitää yhteyttä läheisiin ystäviin ja sukulaisiin. Toiminnallisen lähikunnan määrittelyssä on aina otettava huomioon vammaisen henkilön oma näkemys siitä, mitkä matkat hän itse katsoo liikkumisessaan tärkeiksi.

Perusteluissa määritelty työn käsite ei tule olla sidoksissa palkkaan. Kuljetuspalvelujen tulee mahdollistaa esim. osallistumisen (vammais)poliittiseen toimintaan tai järjestöjen johtotehtäviin. Tällaisesta yhteiskunnallisesti merkittävästä toiminnasta ei useinkaan makseta korvausta.

27. Onko taloudellista tukea koskeva pykälä (25 §) tarkoituksenmukainen?

Ei pääosin

Perustele tarvittaessa kantasi

Auton apuvälineistä tulee säätää auton hankintaa koskevassa kohdassa.

Laissa ja sen perusteluissa kirjoitetut vapaa-ajantoiminnot eivät riittävällä tavalla ota huomioon vammaisen ihmisen hyvinvoinnin ja terveyden edistämistä tai harrastustoimintaa. Nämä pitää lisätä lakiin.

28. Vammaispalvelulaki käsitellään eduskunnassa syksyllä 2022. Tavoitteena on lain voimaantulo 1.1.2023. Siirtymäsäännöksillä on tarkoitus antaa hyvinvointialueille aikaa lain toimeenpanoon. Alkuvaiheessa päätösten muuttaminen uuden lain mukaisiksi vaatii paljon taloudellisia- ja henkilöstövoimavaroja. Tämän vuoksi uudet erityistä osallisuuden tukea ja tuettua päätöksentekoa koskevat säännökset tulevat voimaan vasta 1.1.2025.

Helpottavatko voimaantulo- ja siirtymäsäännökset (33 ja 34 §) lain toimeenpanoa?

Eivät

Perustele tarvittaessa kantasi

Esitykseen tulee kirjata nykyistä vahvemmin, että kaikissa tilanteissa, jotka liittyvät mahdollisiin järjestämis- ja tuottamistavan muutoksiin palveluntarpeiden uudelleenarvioinnissa, palvelusuunnitelmien ja päätösten päivittämisessä, tulee edellyttää, että perusteena on asiakkaan olosuhteissa tapahtuneet muutokset ja että menettely on asiakkaan edun mukainen. Olemassa olevat palvelut pitää säilyttää, jos ne ovat vammaisen henkilön edun mukaisia.

Tuemme Invalidiliton perusteluja.

Kehitysvammalaki

29. Vastaavatko kehitysvammalain (muutettuna) voimaan jäävät itsemääräämisoikeuden vahvistamista ja perusoikeuksien rajoittamista koskevat säännökset riittävästi väliaikaiseen sääntelyn tarpeeseen?

Ei kantaa

Perustele tarvittaessa kantasi

-

Laki sosiaali- ja terveydenhuollon asiakasmaksuista

30. Ovatko sosiaali- ja terveydenhuollon asiakasmaksuista annettuun lakiin ehdotetut muutokset tarkoituksenmukaisia?

Eivät pääosin

Perustele tarvittaessa kantasi

Liikkumisen tukea ei tule säätää täysin maksuttomaksi. Lakiluonnoksen ristiriitaiset kirjaukset tulee korjata.

31. Onko ehdotus vammaisen lapsen kodin ulkopuolisesta asumisesta perittävästä maksusta mielestäsi onnistunut?

Kyllä

Mikäli vastasit Ei, miten säätäisit maksun perusteista?

-

Esityksen vaikutukset

32. Antavatko esityksen arvioidut ihmisvaikutukset (vammaiset lapset ja aikuiset, iäkkäät henkilöt) oikean kuvan uudistuksen vaikutuksista?

Ei

Perustele tarvittaessa kantasi

Vammaisten henkilöiden perusoikeuksia turvaavat subjektiiviset palvelut tulee turvata niin, että taloudelliset suhdannevaihtelut tai yhteiskuntapoliittiset muutokset eivät vaikuta niiden saatavuuteen kielteisesti. Tätä tulee paremmin avata perusteluissa.

Palveluiden muuttuessa lain siirtymäsäännös tulee aiheuttamaan runsaasti työtä. Muutosten vaikutusta nykyisten asiakkaiden palveluihin ei ole tarpeeksi analysoitu.

33. Onko arvio esityksen kustannus- ja henkilövaikutuksista mielestänne realistinen?

Ei

Perustele tarvittaessa kantasi

Subjektivisten oikeuksien säilymisestä pitää pystyä vastaamaan ilman uutta tarpeenmukaisuusarviointia.

Lisäksi muutosvaiheen ammatilliset resurssit ja osaaminen ovat riittämättömät.

Tuemme Invalidiliiton perusteluja.

34. Muut vapaamuotoiset huomiot esityksestä.

Uuden lain tulee olla niin selkeä ja johdonmukainen, että toimeenpanossa ja soveltamisessa joudutaan käyttämään mahdollisimman vähän tulkintaa. Lain tulee noudattaa YK:n vammaisyleissopimuksen velvoitteita. Tämä tulee kirjata myös perusteluihin.

Vamman vuoksi välttämättömät palvelut, jotka kuuluvat vammaispalvelulain piiriin pitää pysyä maksuttomina.

Vammaisten henkilöiden perusoikeuksiin kuuluvat palvelut tulee säätää subjektiivisiksi oikeuksiksi, joiden toteuttamiseen eivät saa vaikuttaa taloudelliset suhdannevaihtelut tai yhteiskuntapoliittiset muutokset. Subjektivisten oikeuksien kohdalla tulee sallia valitus korkeimpaan hallinto-oikeuteen ilman valituslupamenettelyä.

Lain toimeenpanoa ja soveltamista arvioimaan on asetettava seurantaryhmä, johon kuuluu myös vammaisjärjestöjä, vammaisryhmien edustajia ja vammaispalvelujen käyttäjiä.

Virtaintorppa Pirjo
Helsingin Invalidien Yhdistys ry